

Revista d'Olot

Donat a la biblioteca

SUMARI

Juventut, Alfred Gallart.—*Joan Alcover*, Joan Garganta.—*Bibliografia*, M.—*Aspectes*, Victor.—*El pou*, Salvador Perarnau.—*Aquarel·les*, Pere Verdaguer.—*L'Enric*, Joan Aubert.—*L'estil pagesol*, Diafebus.—*Caires*, Spleen.—*D'ací i d'allà*.—*Dibuixos* de J. Pujol i J. M. Mir Mas de Xexàs.—
SUPLEMENT ARTÍSTIC: *Escola Olotina: El Noguera*, quadre a l'oli de Vicens Solé.—*Apunts del natural*, de Pere Gusifé.

ANY I - NÚM. 4.

ABRIL 1926

PIERA

SASTRE

Extens assortit per a
Primavera-Istiu

Orquestra-Cobla

La Principal Olotina

PER CONTRACTES: **Miquel Companys** Sant Ferriol, núm. 6

———— **OLOT** ————

Sastreria Oliveras

: Rebudes les novetats :

per la present temporada

Sant Esteve, 27. **OLOT**

: : Merceria - Camiseria : :

: : Novetats - Paqueteria : :

- - i Gèneres de punt - -

Ramon Benet

Major, 11. **OLOT**

Ramon Andorrà

Novetats de Sastreria

MAXIM'S HOTEL

NOU PROPIETARI

ANTIGA CASA **“XÊC”**

Cuina primer ordre, hispana-francesa

Hospedatges complets i servei de coberts i a la carta - Serveis complets

per a banquets

Encàrrecs a: F. TARRÉS

CLIVILLERS, 27. **OLOT** TELÉFON, 66.

CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 i 11

PUBLICITAT M. MIR. BARNA

VICENS OLIVERAS JOSEP M.^A JUTGLAR

Comissions i Representacions

DELEGATS DEL

“Centro Internacional de Intercambio”

REPRESENTANTS DELS
Automòbils **STUDEBAKER**

AGENTS DE LES COMPANYIES:

“LA PRESERVATRICE” Accidents.

“LA NATIONALE”

Incendis.
Vida.

MULLERAS, 38.—1er.

OLOT

BO I BARATO

Sant Rafel, 16. ————— OLOT

Gorres	a 1'50 ptes.
Llençols	a 5'50 »
Tovallols	a 1'50 »
Camises	a 5'00 »
Crespó	a 4'50 ptes. metre.
Llanes	a 5'00 » »

Per
preus i
calitats

no hi ha
compe-
tència
possible

REVISTA D'OLOT

PUBLICACIÓ MENSUAL IL·LUSTRADA

Any I

OLOT, Abril de 1926

Núm IV.

Subscripció: Olot 150 pts. trimestre
Espanya . . . . . 7 pessetes l'any
Estranger . . . . . 9 » »
Número solt . . . . . 60 cèntims

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer Nou de Sant Antoni, número 7
No es retornen els originals.

J O V E N T U T

Si haguèssim de considerar la valor de la joventut intel·lectual per la fe de vida que ha donat en les seves revistes, hauríem de convenir, per força, que és una valor molt prima, de poca consistència i encara de poques qualitats.

Cal fer constar que, personalment, no creiem en el tòpic de la joventut ni en el de la vellesa. Hi ha vells joves i joves vells i aquesta prouïja de fer revistes juvenques, de agrupar-se sota el títol d'autors novells, és una manifestació de covardia i de dubte en les pròpies valors. Quan un artista es llista al públic i li dona coneixença de les seves obres, ha de prescindir en absolut d'etiquetar-se. L'aprenentatge l'ha d'haver fet abans d'arriscar-se. Una volta llistat no ha de pretendre mai al·legar causes que puguin ésser aprofitades com a raons que excusin defectes o errades. La responsabilitat dels defectes i de les errades, no ha de defugir-se mai i per ço no cal cercar-se cap soplug. L'home que fa una obra és de creure que la fa creient-se capacitat, no pensant en si és jove o vell, sinó convençut que allò que pensa, que sent, o que veu és un pensament, un pensament o una visió personal que vol plasmar, o a la que vol donar forma corporal i sòlida, tant per goig de la seva ànima com per exaltament i nobilíssim orgull del seu jo. I si en realitzar l'obra d'art, en emprendre's la tasca d'escriptor, de pintor, d'escultor, hom no se sent dominat per aquesta llei d'encegament que sembla arrocegar-vos per damunt de tot i de tothom, tant se val no començar. Per reforçar l'escomesa contra el tòpic joventut, juvença, novell, tan excessivament usat i sobretot entre literats, posarem un exemple: Que diríem d'un advocat, d'un notari, d'un arquitecte, etc., que, en començar a actuar en la seva professió, es donés a conèixer com a advocat juvença, notari juveníssim o arquitecte novell? No us semblaria extremadament ridícol?

S'és jove quan a dintre s'hi porta joventut, anhels i esperances. S'és vell quan el fred dels anys ha gelat els entusiasmes i ha deixat tenebres i pessimismes dintre el cor. Fora d'aquestes, joventut i vellesa, en matèria d'art no es pot creure en cap més. I consti que tant és d'estimar l'una com l'altra, perquè, si bé és cert que la vitalitat i frescor d'alguns arbres s'ens enduu com una corrent, també ho és que d'altres ens donen el calfred de les coses que estan per damunt de la materialitat i de la vida i que ni ombra tenen de joventut.

Aquesta mena de digressió ens ha apartat, però, del punt que pensàvem encetar: la manca de qualifats de la joventut que es bateja amb aquest nom. Ací hem vist qualques

J. M. V. S.
J. M. V. S.

revistes així etiquetades. Llegint-les i sospesant-les hem de confessar que hi hem cercat endebades l'empenta de la «joventut»,

Joventut vol dir afany, lluita, disconformitat amb una pila de coses que voldriem enfonsar. Vol dir valentia, donar la cara als enemics, embestir obstacles i trabes. Vol dir sinceritat i noblesa, desig de dir les coses tal com són vistes i pensades sense encobriments ni falsetats, tot franca i veritat. Vol dir, també, egolatria, creure amb si mateix i sentir el desig del prosselitisme. Vol dir blasme despitat de tot allò que no es creu ni es respecta ni s'estima i glorificació de tot allò que es creu que es respecta i s'estima. Vol dir fretura pel cor i els ideals i una volada d'àliga cobejadora d'immensitat, mai una volada de mosquit d'estany malsà. Vol dir força, anhel, treball, desig de perfecció i de creació.

Si examinem moltes publicacions que es diuen de joventut, no hi veurem en elles les característiques esmentades, però sí una super-producció romàntico-sentimental i això no és suficient de bon tros.

La joventut literària a que al·ludim, s'ha acontentat només en fer literatura més o menys floral, mancada de gestos i, si bé no ha enderrocat gairebé res, tampoc s'ha distingit en un afany de purificadora renovació, preferint a n'aquesta espiritual inquietut l'anyorança i els sospirs.

ALFRED GALLART

JOAN ALCOVER

EL dia 25 del febrer passat, moria, a Palma de Mallorca, el nostre altíssim poeta Joan Alcover. En el número de març d'aquesta Revista, alguns companys ja parlaren d'aquest dolorós esdeveniment i de la significació del gran traspasat, però quan es tracta de figures tan culminants no és sobrer d'insistir sobre llurs característiques.

En Joan Alcover era, sobretot, un poeta; però la formació de la seva personalitat com a tal fou tan lenta i difícil que ben pocs casos trobaríem comparables al seu. L'ambient que respirà en la seva joventut, el portà a escriure en espanyol i en aquesta llengua publicà, de 1887 a 1901, quatre reculls de versos: «Poesías», «Nuevas poesías», «Poemas y Harmonías» i «Meteoros». Examinant el darrer d'aquests volums, en el qual l'autor es presenta ja ben definit com a poeta espanyol, veiem que l'Alcover no era aleshores res més que un distingit artista, la futura glòria del qual ningú no podia preveure. Una de les coses que més aviat criden l'atenció en aquest recull, és la influència campoamorina: la observació superficial de la vida quotidiana amb apariència de profunditat filosòfica i el prosaisme de l'expressió en que de vegades cau són, ultra la forma de «pequeños poemas» d'algunes de les seves produccions, herència del poeta de Navia; però és molt digne d'atenció el fet de la selecció, potser inconscient, que l'Alcover feu de les característiques de Campoamor de les quals les més censurables no passen a la seva poesia; així, aquella ironia escèptica que vol ésser intel·ligent i és estulta i aquella manera de considerar l'amor tan poc seriosa i elevada que destaquen en l'obra de Campoamor, no les trobem en les imitacions campoamorines del nostre poeta. En canvi, la qualitat més remarcable del poeta de les «Doloras», el filoginisme tendre i delicat, troba un excel·lent continuador en l'Alcover. Al costat de la de Campoamor alguna altra influència podríem assenyalar, per bé que poc acusada i de vegades indirecta; Joan Lluís Estelrich havia remarcat la leopardiana que molt de lluny s'observa en «El ciprés de mi huerto»; en algunes altres poesies hi ha alguna cosa de l'eloqüència càlida de Malherbe; en «Lálage» hi pot haver qualche reminiscència de l'Hugo de «La légende des siècles»; les idees de Baudelaire sobre l'isolament del geni son reproduïdes en «Beethoven», etc. Dues característiques

d'aquesta primera època de l'Alcover passaren a la seva poesia catalana: l'amor a la naturalesa i, més concretament, a la naturalesa mallorquina; i la predilecció pels temes bíblics que són representats en «Meteoros» per l'admirable «Sed» i «La Vanguardia». També veiem apuntar-hi les idees que després desenrotllarà sobre el contacte de l'art amb el poble i sobre la fecunditat de la dolor. I per damunt de tot hi plana aquella serena harmonia que mai no el deixà.

Com ja hem dit, en 1901 publicava «Meteoros» i al cap de poc feia el tom decisiu i es posava a escriure en català. En 1909 la publicació de «Cap al tard», la seva obra mestra, revelava el gran poeta que era i li donava un dels llocs més gloriosos de la nostra lírica. Aquest llibre admirable és d'una riquesa tan gran i tan variada que es fa difícil la determinació de les seves notes essencials. En unes paraules preliminars l'Alcover ens explica la gènesi del seu llibre i ens dona, alhora, la clau de la seva heterogeneïtat aparent; segons conta, arribat a l'edat madura li vingué «un desig concupiscent de llibertat i comunicació directa amb la naturalesa. D'aquesta set nasqueren les Cançons de la Serra». «Més un vent d'infortuni me consecà, glaçant en flor la nova primavera. Sobrevisqueren imatges i conceptes, no la calor i la saba per animar-les. Sols quedà lloc per quelcom de que són mostra parcial les Elegies». Veus-aquí com ens assabenta l'autor del naixement d'aquests dos reculls, els principals entre els que integren «Cap al tard». Ells contenen, efectivament, els moments més excelso de l'inspiració alcoveriana i allí és que destaquen sobretot les característiques més essencials del nostre poeta; l'amor a la naturalesa, l'entusiasme davant de l'espectacle de la vida i la dolor paternal que el consagrà definitivament com a líric digne de la immortalitat.

En les «Cançons de la Serra» són ben manifestes les dues primeres qualitats esmentades; n'hi hauria prou amb «La Balanguera», «La Serra» i «Cançó dels pins» per acreditar-ho. Però la vida i la naturalesa no són cantades en aquestes estrofes d'una manera vaga i imprecisa. És la naturalesa de Mallorca la que l'inspira en tot moment.

I aquella

pageseta qu'és una pintura
i té la cintura
com un gerricó

és, com ha observat En Josep M.ª Capdevila, la personificació encertadíssima de la Illa Daurada «El Mistral de Mallorca, diu el mateix Capdevila, és En Joan Alcover».

De primer antuvi pot semblar que aquell «vent d'infortuni» de que ens parla feu canviar completament el nostre poeta i el convertí en un home diferent, però no és així; l'Alcover seguí amb les mateixes qualitats de sempre i no feu altra cosa que aplicar-les a un altre objecte en el qual es manifestaren d'una manera esplèndida i definitiva. Aquella dolor de que la mort dels seus fills fou causa havia d'ésser també l'origen de les seves inspiracions més enlairades. Un sentiment tan universalment i tan profundament humà com és l'amor paternal era aptíssim per al desenrotllament del lirisme alcoverià que no s'allunyà mai dels eterns sentiments comuns a tots els homes. Però aquests sentiments són cantats amb una serenitat i un equilibri fermíssims. En Capdevila, que ha escrit sobre l'Alcover el millor dels estudis fins ara publicats, ho diu amb paraules justíssimes: «La serenitat, l'harmonia mai no és rompuda. Sempre el consol ve a ungir la dolor més íntima». Aquest consol és cercat de vegades en la contemplació de la natura que en els llocs i a les hores avinents asserena l'esperit; però en la pregària i en el reculliment del temple l'ànima hi troba el conhort més segur. I, com observa també en Capdevila, aquesta serenitat no minva gens la intensitat de la passió que l'arbora. «Perquè serenitat no vol dir fredor buida, sinó equilibri humà, que troba en qualsevol esdeveniment de la vida, fins en els més dolorosos, fins en els més violents, fins vora la mateixa mort una deu d'harmonia».

Sovint ha estat comparat el nostre poeta amb Leopardi, el gran elegiac italià. Però la comparació ha d'ésser més de contrastos que no pas d'afinitats. Leopardi és un pessimista; Joan Alcover, en el fons, un optimista; veus-aquí el secret de llur diferència. Bé és veritat que Leopardi de vegades acudí a la naturalesa per aconsolar-se de les seves dolors, però la natura no li servia, com a

l'Alcover, de punt de partida per a consols més alts; per ell era un consol superficial i sense cap significació transcendent que havia d'acabar per desaparèixer. I així passà, en efecte: el poeta de Recanatí es desenganyà de la naturalesa:

è madre in parto ed in voler matrigna.

També havia acudit Leopardi als records de la juvenesa, com l'Alcover; però no creia que el jovent amb el seu optimisme i els seus entusiasmes estés encertat; al contrari, considerava que la joventut era una edat benhaurada precisament perquè la desoladora veritat de la vida no havia estat encara descoberta. Si següiem analitzant Leopardi no hi trobaríem ja altres punts de comparació amb el nostre poeta; mentres aquest a cada nova elegia es referma més en el seu fortíssim optimisme cristià fins a arribar a aquella invocació al temple i a l'oració que clou meravellosament la darrera, «Dol», Leopardi va devallant ràpidament pel rost de la desesperació i es desenganya de l'antigor, de la pàtria, de la natura, de la joventut, de tot allò que l'havia aconsolat momentàniament; arribem a les seves darreres poesies i no queda res més que la convicció de

l'infinita vanità del tutto;

si un moment l'esperança d'elevació a una vida ultra terrenal encara l'abelleix, aviat s'en desenganya i només creu possible l'atenuació de les nostres desgràcies per mitjà de la unió de tots; la solució mateixa que Vigny proposava més tard en «La bouteille a la mer».

Amb les Elegies ja som al moment en que el poeta, després de trenta anys de lluita, arribà a la plenitud. Però la seva obra no era acabada. Les «Endreces» de «Cap al tard» ens en descobreixen un nou caire; aquells elogis admirables que son «L'hoste», «Als autors d'Horacianes i Enllà», «A En «Joaquim Ruyra» i «El cacic», a més de mostrar-nos una altre vegada el poeta ja conegut, enriqueixen la nostra poesia amb una mena de crítica lírica molt digna d'atenció i el segon ens dona a conèixer també el seu patriotisme que es desplega amplament en algunes poesies soltes del mateix volum.

Fins nou anys després de «Cap al tard», en 1918, no publicà el segon i darrer volum de poesia catalana, els «Poemes bíblics». Aquí trobem l'Alcover convertit en un poeta narratiu. Però la narració bíblica sempre és amplificada, com ha remarcat en Capdevila, amb comentaris més o menys explícits. Ja En Riba feu notar, arran de la sortida d'aquest llibre, que en ell l'Alcover s'ens presentava com un assenyat moralista i que aquesta característica s'accentua fortament en la darrera part del llibre, constituïda per una col·lecció de «Proverbis». Aquesta darrera part és una represa de les «Elegies» en una nova forma concentrada i reflexiva, «Es, diu en Capdevila, la meditació sobre aquella dolor mateixa que era ample correntia de música en les Elegies».

No havia sigut aficionat a les traduccions i no n'hi conec d'altres que les que feu, al català i a l'espanyol, de la «Fantasia» de Carducci. Ell la considerava gairebé com l'obra mestra del Júpiter de Bolonya i no és estrany perquè representa un dels moments culminants de l'aspecte de la seva producció que més s'avenia amb el temperament poètic de l'Alcover, aquell cant entusiasta i incomparable a la natura mediterrània no és gens allunyat de l'esperit de l'autor de «La Serra». No oblidem, però, que Carducci aquí, com en altres obres seves, és un evocador somniós de la vida pagana i aquest caràcter sí que és ben lluny de l'Alcover, cristià i realista com era.

Després de la poesia, una altra activitat hem de considerar en l'Alcover: els assaigs crítics i de teoria literària. L'Alcover era home que tenia idees sobre el seu art i les exposà manta vegada. En el volum que amb el títol d'«Art i Literatura» li publicà l'Avenç l'any 1904, hi trobem el més interessant dels seus assaigs teòrics. «Humanisació de l'Art». En aquest treball, una conferència donada a l'Ateneu Barcelonès aquell mateix any, hi exposa la necessitat del contacte íntim de l'art i la vida, que ha de constituir la font de totes les grans inspiracions; però cau en l'error de considerar com allunyats de la vida tots aquells que no canten els ideals i les passions ordinàries i que, en conseqüència, no poden ésser compresos només per una minoria selecta. Això el porta a confondre'ls en l'anatema que fulmina contra els entusiastes de Jordi Brummel, contra els cultivadors

puerils de la forma externa en els quals aquesta preocupació excessiva mata sovint tota inspiració forta, i contra els que fonamenten «la dignitat de l'art en l'anestèsia moral», per dir ho amb paraules seves. Amb això comet l'injustícia de no reconèixer que poden haver-hi sentiments i ideals perfectament humans, però que no per això són comprensibles per la generalitat. Com podrà comprendre mai la majoria de la gent els turments espirituals d'un Leopardi, o d'un Shelley, o d'un Mallarmé? I, no obstant, la situació d'aquels homes és perfectament lògica en un esperit de gran elevació que es troba sense una fe sòlida que endegui les seves aspiracions; no eren monstres, sinó homes selectes i depuradíssims que es trobaven sense una direcció ferma en el desert de la vida. I, al capdavant, els místics és evident que tampoc són gaire comprensibles i no és menys evident que són els representants més excelso de l'humanitat i els que més enlaire poden arribar en llurs elevacions líriques. L'Alcover, doncs, en aquella conferència sostingué una tesi veritable fonamentalment, però no de la manera que ell la formulà.

En dos discursos més publicats en el mateix volum: «La llengua materna» i «A la Capella de Manacor», defensa les seves idees sobre l'ús de la llengua pàtria i, en general, sobre el nostre ressorgiment. I li diu coses encertadíssimes, però també el contacte amb la societat el preocupa una mica massa. Les mateixes idees manté en una comunicació al Congrés Internacional de la Llengua Catalana celebrat a Barcelona l'any 1906 i en una conferència donada l'any 1910 a l'Ateneu Barcelonés i publicada per La Ven de Catalunya amb el títol «De reacció literària». Com a president dels Jocs Florals de Barcelona de 1916, parlà de la necessitat de restaurar la llengua literària.

També la crítica literària fou cultivada pel nostre poeta. En diverses avinenteses li foren encarregats treballs d'aquesta mena que li servien per a donar a conèixer les seves brillants qualitats de biògraf i el seu ull crític. Així, son obra seva les biografies d'En Geroni Rosselló, En Pere de A. Penya, En Miquel S. Oliver, i En Miquel Costa i Llobera escrites amb motiu d'haver estat declarats Fills il·lustres de Mallorca. Prologà un recull de treballs del músic Antoni Noguera, «A Sol ixent» d'En Llorens Riber i el volum d'En Joan M.ª Guasch, de la col·lecció «Els Poetes d'ara». Des de la presidència dels Jocs Florals de Girona, en 1922, feu una crítica força dura de la poesia contemporània. Altres treballs publicà sobre Rubén Darío a la Revista de Catalunya, sobre Vicens W. Querol i Josep Ll. Pons i Gallarza a «La Vanguardia», etc.

Però ni el teoritzant ni el crític valen el gran poeta de «Cap al tard». Podrem discutir les seves idees d'«Art i Literatura», podrem no avenir-nos sovint amb els seus judicis crítics, però haurèm de descobrir-nos sempre davant del gran líric que dotà la nostra poesia d'unes joies tan preuades que mentres hi hagi al món un rastre de civilització, seran suficients per a fer viure el nom de Catalunya.

Bé pot reposar en pau l'home que ha acomplert una tasca tan formidable i nosaltres, tot encomanant-lo a Déu, bé podem aconsolar-nos de la seva pèrdua amb aquelles paraules de Corneille.

Crois qu'on ne meurt jamais quand on meurt de la sorte

JOAN GARGANTA

Bibliografia

«EL LLIBRE DE SANT JOSEP» — *Francis Jammes* — Traducció de Josep F. Rafols.
— Biblioteca de «La Paraula Cristiana»

Aquesta obra de l'eminent escriptor francès, Francis Jammes, és ara per primera vegada posada en català, amb l'expressa autorització de l'autor. És un llibre de amena lectura i que conté uns pensaments molt agradables i subtils, en els quals hi brilla amb una llum transparent la bonhomia i simpatia del Sant. La traducció, feta amb

un èxit com poques traduccions es fan, és del pulcríssim escriptor català Josep F. Rafols.
Agraïm l'ofrena.

M.

NOTES:

Ha visitat aquesta Redacció per primera vegada: *Acció*, setmanari que veu la llum a Vilafranca del Penadés; *El Dijous*, setmanari de bon humor que surt a la barriada de Sans; *Pla i Muntanya*, assenyat quinzenal que surt a Balaguer, i *Boletín del Centro de Beneficencia de Belén*, de Barcelona.

ASPECTES

NOVEL·LES! NOVEL·LES! NOVEL·LES!

A faisó del bon pagés que demana pluja pels seus camps ressecs, hom demana per la literatura catalana un bon esplet de novel·les, com si les novel·les poguessin donar una inesperada ufana a les nostres lletres.

Manquen novel·les! Volem novel·les que ens emocionin, que ens facin vibrar els nervis, que ens entretinguin amb la seva trama expectant i suggestiva! Ja n'hi ha prou de poesia! Ja n'hi ha prou de ratlles curtes! Ara volem ratlles llargues, on hi càpiga tot, on hi sia dit tot, on tot hi sia garbellat per l'experta ma d'un bon novel·lista.

Efectivament, a Catalunya ens manquen novel·les. Passat d'una mitja dotzena de noms i d'una dotzena d'obres, el demés que s'ha produït a Catalunya en el camp de la prosa literària des d'uns quants anys ençà, no és res més que contes, narracions i quadres més o menys rurals, i més o menys perfectes.

Si, vinguin novel·les i vinguin en bona hora. Però novel·les que ho siguin, novel·les que ens emocionen i ens neguifegin fins al final, novel·les prenyades de vida i d'humanitat, i no pas novel·les que al acabar de llegir les ens facin l'efecte d'haver-nos empassat un vas d'aigua fresca!

Però creiem que al mateix crit de: novel·les! novel·les! novel·les! deuriem ajuntar-n'hi d'altres. Són solament novel·listes el que ens manca a Catalunya? No deuriem cridar també ben alt perquè els nostres intel·lectuals ens sentissin, volem filòlegs, volem dramaturgs, volem historiadors, volem crítics, volem filòsofs? Però també filòlegs, dramaturgs, historiadors, crítics i filòsofs veritables? De tot això també ens manca a Catalunya, i l'estar-ne assortits és tant o més imprescindible que el contar amb una bona llista de novel·les veritables.

Una vegada més esmentem la necessitat de l'organització de les activitats intel·lectuals catalanes.

CREAR UN PÚBLIC

Hom s'ha queixat moltes vegades a Catalunya que el públic no llegeix, que deixa poc menys que buides les representacions de teatre català i els actes de cultura. Veraderament, això és mal deplorable. Sembla, però, que aquest vici es va corretgint força. El tiratge notable que s'ha fet de certes publicacions en aquests últims temps i l'èxit d'algunes manifestacions de cultura bé semblen confirmar-ho. El que s'hauria de procurar ara és anar en grau progressiu ja que una recaiguda seria funesta per a les nostres lletres.

Cridem l'atenció dels nostres crítics. Potser semblarà estrany a algú que fem responsables d'aquest problema a aquesta classe de gent. Però si ens hi fixem ens adonarem que be els hi correspon, una bona part de la responsabilitat de que el públic català llegeixi o no llegeixi. L'immensa majoria de lectors que fan abans de comprar una obra? Primer que tot s'enteren del judici que ha merescut de la crítica. Si el judici és bo la compren; si és dolent deixen de comprar-la. En una paraula, es fien de l'opinió que ells emeten.

ESCOLA OLOTINA

EL NOGUER

(Quadre a l'oli de Vicens Solé)

Ara bé: convé no defraudar al lector; convé que els crítics no li facin passar gat per llebre o garces per perdius. El que és pa, pa, i el que és vi, vi. Volem crítics d'obres i solament d'obres i no crítics d'obres mirant a l'autor o al calaix de les empreses editores, com sembla que hi ha la costum d'un quan temps en aquesta part.

Un dia surt un poeta, publica unes cançons plenes de sospirets i sembla que havem trobat la pedra filosofal. Tothom hi diu la seva, tothom s'en ocupa com si a Catalunya no tinguéssim problemes menys ajornables. Més tard ve un senyor, edita unes coses que ell diu que ha vist i s'engeguen una mà de canonades com si fòssim en dissabte de glòria...

No discutim el mèrit d'aquestes obres; constatem solament i francament que no n'hi havia per tant, que a Catalunya s'han publicat coses millors i molt millors, i que en lloc de canonades en prous feines s'ha tirat un tret d'humils perdigons. Sinceritat, sinceritat i sinceritat, senyors crítics! No enganyeu al lector o del contrari passarà el mateix que al pastor d'aquell conte, que de tant ensarronar als seus companys cridant-els hi el llop! el llop! el dia que se li presentà de veritat no s'el varen creure.

I els nostres autors altra vegada no seran llegits i despatxaran una vintena d'exemplars contant-li els que regalaran amb dedicatòria.

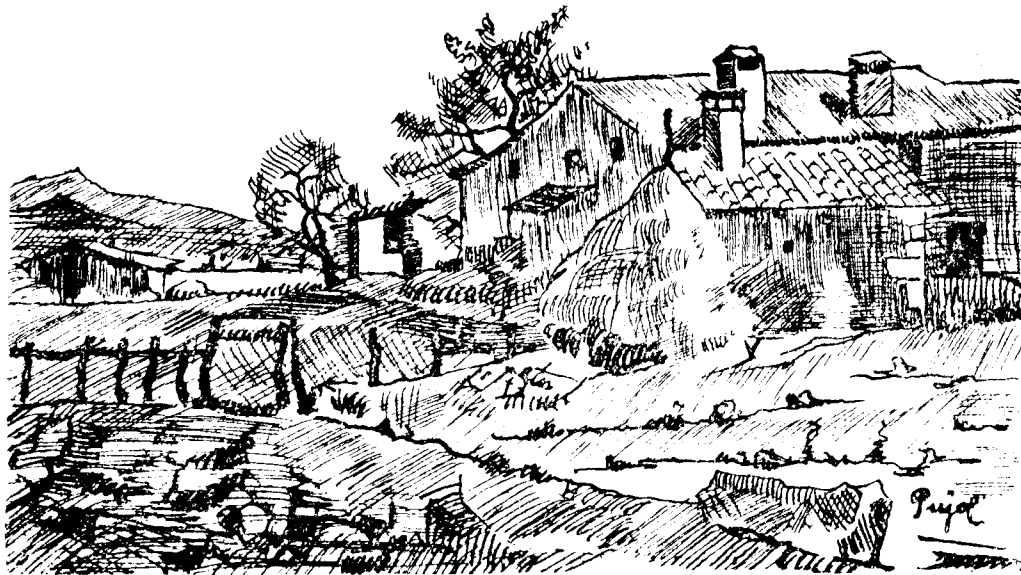
A. ESCLASANS

Acabem de llegir el volum d'«Articles Inédits» de l'Agustí Esclasans. Aquest escriptor, tant combatut i comentat, planteja dintre la nostra literatura una sèrie d'interessants problemes. Alguns dels seus articles són d'una visió admirable i d'un esperit crític agudíssim. Altres, però contenen afirmacions força discutibles i algunes de totalment inacceptables. Al nostre entendre li recomanariem que no es precipiti en els seus judicis, una mica més d'equilibri espiritual i que no es deixi portar per les impressions del moment. No estem, no podem estar de conformitat amb l'article «Dogmatitzeu! dogmatitzeu! dogmatitzeu!» que tanca el seu llibre. Si la joventut, (a qui van dirigides les paraules de l'Esclasans) seguís els seus consells, aniria a parar a l'*antodidactisme*. En el temple de Sócrates l'Esclasans segurament que per aquestes paraules hauria sigut titllat de sofista.

Una altra de les coses de l'Esclasans que no ens acaven de convèncer és aquest abús del propi jo, aquest parlar amb excés de les pròpies conviccions i idees com si al món només hi haguessin les seves. No ens plau aquest mitjà d'autopropaganda.

Però de totes maneres, en mig de tots aquests defectes, l'Esclasans no deixa d'ésser un escriptor d'empenta. Quan s'hagi desfullat de tots els seus prejudicis no cal dir que serà una vertadera troballa per les nostres lletres, car aquest jove escriptor, com ja havem dit abans, està dotat d'una visió admirable i, sobretot, no té pas pèls a la llengua per a dir les coses. Tot està en l'ús que sàpiga fer d'aquestes armes.

VICTOR

EL POU

*Ara del pou de ma infantesa
 cult treure'n un record
 que amb dolça plaedesa
 faci batre les ales del meu cor.
 Era un pla d'hortes rora casa estès
 i al mig un pou per a regar les hortes.
 No les riurè mai més
 aquelles hores rora del pou mortes.
 Cridara arran del pou ben abocat
 com arran de la vida que començara riure
 i com si a dins algú hi fos amagat
 contestara el meu crit o escarnia el meu riure.
 I jo cridara cada cop més fort
 per airotar al de dins que responia
 i si el de dins hagués estat la Mort
 l'hauria ofesa perquè m'escarnia.
 Ara prou se que el pou era la vida
 amb l'aigua clara de la felicitat
 i amb l'aigua pestilent de la mentida
 i amb destí sorrat d'entre el pou amagat.
 Ara se que la veu que em responia
 era la veu d'un altre jo mateix,
 que el due en mi i amb ell fuig riu
 i gosa amb mi i amb mi pateix.
 I si cridem ell també crida,
 i si riem ell riu també
 i és pou de plors i cants d'un fons sens mida,
 amb la foscor del Mal i la claror del Be.
 De nit la lluna hi cau i tot el pou és lluna
 i hi cau en temorenes tots els estels
 i ens hi abouquem tot d'una,
 car la lluna és la sort i els estels són anabets.
 Arran del pou de ma infantesa
 hi haurien flors i arbres enfruitats
 i beses de dolcesa
 per sempre més abandonats.*

(Dibuix de J. Pujol.)

*I era precis riure la vida
 i abandonar se pou endins
 i ofegar-se de sort o de mentida
 en la dolçor del respire o en l'or dels dematins.
 I no fer cas d'aquella veu confosa
 que surt del pou com del fons de l'ignot
 i ens fa la vida un poc esgarrifosa
 i ens escarnie sempre que pot.
 Quia consol dona aquest record llunyà!..
 Arran del pou els braços estenia
 i cridava ben fort per airotar
 aquell de dins que m'escarnia.
 A voltes en la vida aquesta veu
 l'he sentit riure amb riure basardos,
 fent-me un escarni estès per tot arreu
 com si sortís d'un pou misteriós.
 I he recordat el pou de ma infantesa
 i m'he sentit calent per a lluitar
 contra la mala veu entorn estesa
 i he lograt fer-la callar.
 Pou benaurat, fes que airoti el destí
 o que em contesti amb la veu ben dolça,
 car el dolor s'ha apoderat de mi
 i en el pou del meu cor ja hi ha fet molsa.
 Pou benaurat que només tens un ull,
 com jo una sola concepció del riure,
 no m'escarnie'ris amb auster embrell;
 contestem sempre amb esbudocat riure.
 Encar que a dintre hi tinguis un engany,
 d'aigua encantada o be consumida,
 fes que al menys no sentim el teu regany
 i que risquem contents en la mentida.
 Pou benaurat, el teu record llunyà
 el guardaré com la reliquia puja
 d'un jorn que cridant fort potser raig airotarà
 aquell de dins del dins que m'escarnia.*

SALVADOR PERARNAU

AQUAREL·LES

POSTA

*Dins la selva quieta i pia
mor la tarda dolçament,
roure vell que la assistia
plora i trem de sentiment.*

*S'ompla d'ombres la clotada.
Dels cimals baixa el remat,
ara en l'ampla serralada
sembla que hi hagi nevat.*

*Cada pas que rima l'hora
és més blè i apar més lent.
Ha fugit el sol. Arbora
un desmai d'or cla el Ponent.*

*Es el cel una cistella
ou hi ha el goig de riques flors,
neu de llir, sang de rosella,
però, és la reina dels colors
una rosa gràcil, flonja,
mig de lila, mig taronja.*

CLAVELL DE PASTOR

*D'una capsa fina, xica
tal un pinyó esmeragdí,
benauredament i rica
ix l'estrella de carmí.*

*Tan senzill com la viola,
expansiu, gentil, suau,*

*clavell de pastó es granxola
del prat en la dolça pau.*

*Puja amunt, canta i llambrega.
Es diria que és el nort
de l'insecte que navega
baix en l'ona de verdor,*

*Llantió de llum xiroia,
ull d'infant espiador.
Que en deu ésser de tendroia
l'animeta d'eixa flor!*

*Bellugós granet de gebre,
papellonica de neu?
Oh, qui la pogués concebre
tal com vibra dintre seu!*

L'ALZINA JOVA

*Es poleix i s'engalana
prop l'espill de la fontana.
Allà es clenxa havent per pinta
tres o quatre raigs de sol.
Sobre el pit, com floc de cinta
que jugués amb l'oratjol,
hi llueix un tany gentil.
S'alsa pulcra, esbelta, clara;
glòria de la selva, rara
cançoneta juvenil.*

PERE VERDAGUER, PREV.

Vich

AQUELL vespre a l'Enric les bromes dels companys li resultaven insuportables; les seves rialles li retrunyien a l'oïda com una música antipàtica i monòtona de *jazz-band* eixordador, i ja començava a trobar prou i massa pesada la indirecta punyent que de la colla n'eixia; i no precisament per les burletes paraules a ell dirigides, no; sinó perquè enmig d'elles sonava amb excessiva insistència el nom d'una personeta molt més estimada per l'Enric, que no la seva pròpia.

Perquè heu de saber que el nostre jove es trobava en l'edat en que un hom comença ja a cuidar-se de les sabates lluentes i de la clepsa enclenxinada, doncs ben complerts tenia els quinze anys, i a dintre seu començava a sentir-hi com un pessigolleig tot estrany, que omplia d'una estrambòtica frissança la seva figureta d'ex-col·legial presumit, fent-li experimentar una mena d'angúnia, barrejada amb un fons del més pur romanticisme, i quina causa no era altra que la figura gràcil i riallera de la seva veïneta Maria.

Sis mesos feia que aquesta, junt amb la seva família, habitaven l'entressol de davant mateix el que ocupaven a casa l'Enric. Entre els pares d'aquest i els d'ella, ben prompte hi hagué la relació comú—superficial si voleu—que acostuma a haver-hi entre veïns. I l'Enric ben aviat es sentí corprès per la jovial figura de la Maria, i fou aleshores quan trobà més necessitat que mai d'anar amb sovintesa a casa el barber a treure's l'imprudent pèl moixí que traspuava per damunt la boca i parts laterals de la cara. I fou també aleshores quan començà a sentir la frissança i el pessigolleig de què us parlo més amunt.

Ell prou l'insinuava tot l'afecte, tot el sentiment que el posseïa, ja amb les salutacions, dites amb mitja sufocació, ja amb les mirades, ja amb l'insistència d'anar a trencar sempre al costat d'ella en les ballades de sardanes dels dijous al carrer Sepúlveda; però fos que ella no s'en adonés, fos que el seu caràcter enjogassat, i fins i tot a extrems burleta, li'n privés, el cert és que no donava proves ni senyals d'entendre res del que passava pels dintres de l'Enric; ço feia que aquest s'exasperés buscant una solució remeiadora que no

ESCOLA OLOTINA

APUNTS DEL NATURAL

(De Pere Gusiñe)

trobava, a excepte que no fos atacar directament de paraula l'assumpte, puix que feia venir-li tremolins esgarrafosos en tot el seu cos, només de pensar-li.

I era per això que els seus companys, assabentats de l'assumpte, Déu sap com, i coneixedors del caràcter apocat i tímida de l'Enric, s'havien posat aquell vespre a bromejar-lo i a tirar-li indirectes, fins a l'extrem d'acabar-li els estreps per complert. I amb tot, això no feia altra cosa que infondre-li majors ànsies de realitzar el seu anhel i de provar noves tentatives, que no donaven altre resultat més que un desesperançador sentiment de veure la inutilitat dels seus esforços.

Un dia, però, l'Enric arribà a casa seva tot entusiasmat. Un amic seu li havia ensenyat un mitjà de parlar amb signes, fent moure de diferents formes els deu dits de les mans. Cert que la lliçó no havia pogut ésser molt extensa, però es sabia ja de memòria dos mots, i amb aquests en tenia suficient per a realitzar el seu propòsit. Es tractava de blincar amb força, pel darrera, el dit gros de la mà esquerra, fins a tocar l'índex de la mateixa, i després donar un cop de mà dreta, ben estesa, amb els dits com més separats millor, i el miracle seria obrat; un «jo t'estimo!» furiós, frenètic, aniria dreturer al cor de la Maria, insinuant-li el foc ardorós que abrandava al de l'Enric. I amb el propòsit de posar-ho en pràctica l'endemà mateix al matí, al sortir ella, com cada dia, a cuidar les seves flors, aquell vespre s'en anà al llit tot il·lusionat, on passà més estones despert, revolcant-se, i rumiant la forma i manera amb que executaria l'operació, que no pas entregat al bàlsam goridor de la son.

Arribà, però, la claror del dia; i fou després d'una anguniosa espera darrera els vidres, quan l'Enric vegé aparèixer per fi a la nineta somniada, caiguts amb un desordre deliciós els rulls daurats damunt les espatlles; i fou també en aquells moments quan l'Enric es donà compte de que els polsos li bategaven d'una manera desmesurada i que una suor freda invadia tot el seu cos. Decidint se, a l'últim, obrí d'una revolada el balcó, plantant-se al mig, en espera de la primera oportunitat. No tardà a presentar-se aquesta: la Maria, en adonar-se de la presència d'e'll, insinuà un somriure de salutació, que s'esmortuí als seus llavis tan bon punt nascut, al veure els extranyys moviments de dits i braços del veí. Passat el primer moment de sorpresa, i moguent el cap de dreta a esquerra, amb un aire de commiseració que feia fredat, abandonà la balconada, amb les flors a mig regar, introduint-se al menjador tota sorpresa per la extranya malura que, segons ella creïa, s'havia apoderat de l'Enric.

Quin desengany el d'aquest! D'una manera clara, precisa, sens cap vacil·lació ni lloc a dubte, havia sortit el «jo t'estimo!»... i ella, com qui sent ploure.

I sense esma per res, absorrt per complert, i amb la mirada fixa al lloc per on acabava de desaparèixer la Maria, s'hauria quedat qui-sap lo, a no ésser el crit de la seva mare com avís d'esmorsar.

Pausadament, amb passa vacil·lant, acudí davant la taula; la tasseta de xocolata que amb tanta fatlra esperava els altres matins, cap mica d'il·lusió li causava ara.

I sentí que les sangs se li aglomeraven a la cara, i es trobà de sobte amb els ulls humits. Però quan anava a entregar-se al desesper per complert, al moment d'anar a esclatar amb tota la força la pena de la seva desil·lusió, una idea lluminosa, un pensament consolador se li acudí, i com per art de màgia, sentí fugir de cop el rosec atormentador, i tornar la cara al seu color natural.

—Haurà entés el significat dels meus signes? No serà que ignorava la existència d'aquest procediment?

I tot tranquil, alleugerit del gran pès de lo que ell havia cregut indiferència o menyspreu de la Maria, començà a sucar torrades i a saborejar aquella xacolata que als seus ulls havia tornat a aparèixer tan bona i fina com de consuetud.

* * *

El cor li fèia tric-trac a l'Enric, puix que tan solament mancaven cinc minuts per a que el rellotge senyalés les set del vespre, hora en la qual la Maria deuria comparèixer a la porta de la seva casa per a tornar-li la contesta, aquella contesta que ell amb frissança sonicava tímidament. L'Enric li havia escrit una carta a la seva amor, i s'havia decidit a expressar-li amb lletres, amb mots més o menys pintorescos, ço que sentia dintre seu i que no havia sabut explicar clarament amb els signes que li havia ensenyat aquell seu company, aquell company humorista.

Feia cosa de deu minuts que havien tocat les set, i l'Enric neguitejava i estava frissós, quan sortí acompanyada d'una serventa la gentil Maria. Ella somrigué amb un somriure de noia comprensiva, i ell, l'Enric, amb passes d'enamorat poruc, s'adrejà cap a la noia que tant desitjava... i feren via tots dos.

La Maria, en uns moments de fina ironia, li preguntà que significaven aquells moviments de mans tan complicats que li feu aquell jorn des del balcó... i l'Enric entrà temorenc a desxifrar aquells signes incomprensibles, dient-li a la xamosa Maria:

—Es que ignorava que era una manera de dir «jo t'estimo»?

I una rialla de noia espavilada amanyagà a aquelles paraules tan ingènues de l'Enric, d'aquell Enric que ella també estimava!...

JOAN AUBERT

Barcelona.

(Dibuix de J. M. Mir Mas de Xexàs).

L'ESTIL PAGESIVOL

MAL sigui declarar-me en desacord amb Mestre Francesc Eximeniç, qui en el llibre terç del *Crestià* parla fort mal de la pagesia, tinc jo gran plaer en fer l'elogi de la parla pagesívola. Cosa prou vulgar és en els nostres temps parlar dels pagesos com de persones fosques i ignorants, dels quals res de bó no podem apendre. Les burles i mofes contra els pagesos són plasenteries que es permeten aquells que es creuen més aixerits.

Més els que sabem que en la renaixença de la nostra llengua l'estament pagesívol, mal hagi estat d'una manera inconscient, hi ha tingut una part principalíssima, puix ha servit d'estoig fidelíssim a la nostra riquesa lingüística, no sabríem pas ajuntar-nos als qui malparlen de pagesia.

La parla pagesa hem de considerar-la com una pedrera inesgotable. Per tornar a bastir l'arquitectura del nostre idioma d'ella hem de treure els carreus. Verdaguer fou un dels qui primer treballaren en valoritzar aquesta riquesa, retornant a la llengua literària i culta un tresor de gran vàlua. Però hem de confessar que resta encara a fer una enorme feina. En escoltar les converses dels pagesos, hem après que la parla pagesa no sols difereix essencialment de la parla literària d'avui, sinó que també és totalment diversa de la parla vulgar que s'usa per les ciutats i viles. És un català aperduat, però

que no ha conegut, quasi bé, les causes de degeneració que havien fet del llenguatge popular, que cinquanta anys enrera es parlava per les ciutats i viles, un *patois* ridicol i desagradable. Gosariem dir que d'una comparança entre la parla pagesa actual i la prosa narrativa d'avui, porta ventafja encara la primera. Aquesta ventafja li dóna, al nostre entendre, ultra la riquesa en termes (no sempre purs), la seva construcció característica, el seu «estil» que ens recorda totseguít l'estil dels nostres autors antics. El català dels temps auris, que no cal dubtar devia adquirir molt millor brill en les ciutats que en la ruralia, en venir el corgelament que va estroncar la seva vida, començant el cicle de *depauperació* al qual ha posat fi la actual *renaixença literària*, va dividir-se en dues branques que sofriren de molt diversa manera els agenís degeneratius. A ciutat, amb el contacte de gents diverses, el procés s'accelerà amb una major rapidesa que en els petits poblats i masies, i d'aquí ve que, àdhuc fruint les ciutats i grans vilatges d'una major riquesa de parla inicial, caiguessin, amb un parell de centúries, a la degradació de llenguatge que nosaltres coneixem encara. La pagesia, en canvi, ferma fins a la tossuderia en rebutjar innovacions, molt més allunyada de contacte amb gent forana, ha guardat amb molta major fidelitat la parla ancestral. Per fortuna el renaixement literari ha vingut a temps, car dintre poc aquell isolament de la pagesia, que va salvaguardar llur parla, no serà sinó un record.

En termes generals havem de dir que el nostre estament literari ha sentit poca afecció, més bé diriem desdeny, per la pagesia. Per això a molts autors els manca aquella fortitud que els donaria la comprensió i la assimilació de la riquesa lingüística camperola, i tenen alguna semblança amb les flors de jardineria. Un amic intel·ligent em deia que ell no sap deslligar aquella riquesa i fortalesa verbal del poeta Josep M. de Sagarra, de la seva vida camperola en la adolescència. Ell és, dels homes de lletres d'avui dia, el qui ha transfós una major quantitat de sava popular, de sava rural al llenguatge literari.

La ciutat nostra, posada al bell mig d'una comarca essencialment pagesa, és un lloc excel·lent d'observació de les formes verbals que estilen els pagesos i que nosaltres sense un detallat i minucios estudi no sabríem utilitzar bé.

Jo advoco per a que d'Olot isquin alguns observadors estudiosos, o alguns poetes de sensibilitat prou aguda que vulguin fer l'obra de revaloritzar la modalitat pròpia de la nostra encontrada del tresor lingüístic que, com aquell qui res no fa, els nostres pagesos han anat conservant de generació en generació.

DIAFEBUS

C A I R E S

Un tòpic

E*l tòpic de la bellesa del nostre paisatge és potser d'entre tots els tòpics en roga el que més ens enerva i més endins ens fereix.*

Vet-aci una cançó enfadosa que ningú sap qui començà, que tothom ha taral·lejat poc o molt i que té el do d'enganxar-se a la sang i al paladar dels joves escriptors olotins aigua-lint-els-hi les energies que podrien esmerçar en altres coses més profitoses que aquestes ensuerades descripcions de la nostra paradisiaca contrada.

Admetem en boca d'un conferenciant foraster el més pejoratiu dels elogis. Admetem, rajant de la ploma d'un escriptor de fora l'apologia més fresca i més perfumada. Però no admetem res més. Creiem sincerament que és hora d'acabar amb aquestes notes que no diuen altra cosa que la vanitat de veure's el nom en lletra de motllo.

Tothom es veu amb cor de fer una descripció més o menys lírica sobre la verdor de les prades, la frescor de les fonts, les diverses matitzacions que prenen els boscos i els camps a determinades hores i de dir que ahir nevava i el de més enllà plovia i que ara surten els cargols. No, no està gens bé aquesta pedanteria ridícula d'alguns escriptors olotins incentivant el paisatge, d'una manera que sembla que no n'hi hagi d'altre en tot el mon. Es enervant, fa pena, reganya misèria intel·lectual, dona a entendre que no se sap dir ni se sap fer res més.

Si fòssim autoritats, en l'ordre que volem dir, amb dret a cadira i ceptre, ordenariem als escriptors olotins, abstinència perpètua d'aquests eterniments de cara al paisatge. No és així, però, podem aixecar en canvi, una bandera poc llampant però molt noble, que és la bandera de totes aquelles coses que puguin parlar més a favor del nostre esperit.

Deixem doncs aquestes prosetes pseudo-literàries, lletania absurda de bel·leses que cau damunt del malaurat que agafa un periòdic oloti, i provem més de parlar dels homes i de coses raonables.

No us heu adonat que aquest tòpic de la bellesa dels nostres afores, així com aquell del clasicisme de la terra empordanesa, que d'un quan temps ençà ens en omplen les butxaques, son coses embafadores?

El rodamon

De tan en tan com si en la via del temps hi hagués destinat un interèl per a la seva sortida en l'escena del mon, us compareix aquell home escualid, amb cara de misèria, que us dona una postal que duu el seu retrat i unes lletres que l'encapsalen que generalment diuen: La vuelta al mundo.

Omplena el revers de la postal una explicació detallada de la seva nacionalitat, del lloc on camençà la seva marxa, del lloc on deurà acabar-la, del premi instituit per una entitat X. al qual aspira, i altres coses més, no descuidant-se de la punxadeta sentimental posada amb negretes i de través que diu: Tres veces detenido por enfermedad.

Jo no vull pas dir que sigui una cosa plaent fer un viatge pel mon d'aquesta manera, però desenganyeu-vos, és un sistema. Si he és veritat que us obliga a mirar prim, us dona en canvi la satisfacció de comprovar els sentiments caritatius de les diverses contrades mundials (deixant apart altres comprovacions més o menys agradables) i l'interès que demostrin per a que assolii el guardó a la conquesta del qual us haveu llençat tan plens d'entusiasme.

Ara que moltes vegades hem pensat que aquests rodamons no donen la volta al mon pura i exclusivament, sinó que s'hi entretenen, s'hi gronxen, s'hi rabeigen. Ens fan l'efecte d'uns eterns convalescents d'aquell, tres veces detenido por enfermedad. A tot arreu on arriben és allà on comencen la convalescència.

Guarden aquella pose miserable mentre poden, es penjen els impropis que necessiten pel seu camí, cada vegada que han de donar la sensació d'arribaba penosa i quan tenen temps fan de tan en tan una signatura nova en aquell llibre greixós. La seva volta al mon durarà amb tota seguretat, el que duri la seva vida.

Pel demès no us sàpiga greu de donar los-hi almoina, feu-vos el càrrec que son unes aurenets febles que travessen el mar de la vida i que vasaltres els hi allarguen l'ala.

SPLEEN

D'ací i d'allà

UN OLOTÍ ILLUSTRE

EL DOCTOR GUILLAMET, HA MORT

Ha mort, als setanta anys d'edat, el venerable bisbe de la Diòcesi de Barcelona, l'Excel·lentíssim Doctor Ramon Guillamet i Coma. Rellevat ja dels seus deures ministerials a l'octubre de l'any passat per la seva delicada salut, darrerament la seva malaltia s'havia aguditzat de tal manera que el fatal desenllaç era temut d'un moment a l'altre.

El Dr. Guillamet, era nat a Olot d'una família modestíssima i humil. El seu pare exercia l'ofici de fuster. Cursà el batxillerat a l'Institut de Figueres, Teologia Moral en el Seminari de Girona, i més tard la carrera de Dret en la Universitat de Barcelona.

Durant la seva vida ha ocupat molts càrrecs esglesiàstics, distingint-se sempre per les fonamentals virtuts de caritat i per l'amor a les coses representatives dels sentiments racials del nostre poble. El seu pas, dissortadament massa curt, per la Diòcesi de Barcelona, on fou elevat el 28 de juny de 1920, n'és una prova evident. Cal recordar només les seves pastorals tan assenyadament cristianes, manifestant-se contrari a aquelles festes lleugeres, que, sota el pretext de la caritat, tan acostumada a celebrar la «gente bien» de Barcelona.

En els moments que el seu seny i el seu cor, atents a les veus de la consciència, i a l'esperit racial d'aquesta terra, més ens eren necessaris, el doctor Guillamet ha estat cridat a la Glòria.

Descansi en pau l'illustre Olotí.

TEATRALS

«Fraternitat i Noblesa» Drama en tres actes i en prosa, de Elisseeu Castells

El dia 4 d'aquest mes, en el «Centre Catòlic» d'aquesta ciutat s'estrenà el drama «Fraternitat i Noblesa», del jove olotí i aficionat Elisseeu Castells.

Definir la seva obra ens seria un bon xic difícil, degut a la mala interpretació que li donaren els actors aficionats, com per exemple omissió d'algun relat que constituïa un moment d'interès del drama.

Elisseeu Castells és per primera vegada que es presenta com a dramaturg.

La seva primera obra, potser un xic massa espontània, com quasi totes les primícies, és argumentada amb una finalitat freqüent en el teatre catòlic, però està desenrotllada d'una diversa faísó.

Així com algunes figures del seu drama estan un xic mancades d'estudi psicològic, en canvi el personatge Faustí està caracteritzat d'una manera força perfecta.

Si tal com havem vist a «Fraternitat i Noblesa» haguéssim de jutjar la per actes, diríem que els principis del tercer són el millor i àdhuc que el primer, tot hi essent un continuat diàleg podria posar-se en segon terme.

Moltíssim ens plauria que aquesta obra, degudament repassada, es posés novament en escena i així, potser, podríem apreciar-la millor.

De totes maneres, per l'activitat esmerçada, per les dificultats vençudes, que es troben sempre en la primera obra, donem al bon amic Elisseeu Castells la nostra enhorabona i li desitgem coratge per a no defallir.

ART

Concurs de Portades

S'ha tancat ja el Concurs de Portades per a REVISTA D'OLOT. El fallo del Jurat ha estat el següent: 1er., Premiar amb 25 pessetes i un any de subscripció gratuïta de la REVISTA a n'En Gil Vidal, per la seva portada i publicar aquesta; 3er., donar les més expressives mercés a tots quants han contribuït en aquesta col·laboració artística, en la qual ha demostrat un estímul per la REVISTA i per les coses d'Olot. Cal esmentar els següents concursants: H. Sadurní, L. Aubert, Miquel Pagés, R. Barnadas i R. C.

Donatius al Museu

Un benefactor anònim ha fet entregar a la Junta del Museu, per a aquesta institució, tres dibuixos al llapis del malaguanyat Berga i Boada; en la impossibilitat de comunicar-li particularment l'agraïment de la Junta, aquesta ens prega que el fem públic des de les nostres planes.

La senyora Na Maria de l'Estrella Batlló i Milans del Bosch, hereva del bondados olotí N'Enric Batlló i Batlló, qui fa poc morí a Barcelona, ha fet un valuós donatiu d'obres d'art al Museu d'aquesta ciutat. Entre altres, havem pogut veure i admirar quatre quadres a l'oli i un dibuix al carbó dels pintors Saborit, Mossèn Gelabert, Vilomara, Srta. Artigas i Melcior Domenge (un quadre molt fresc i bonic); tres escultures i un baix relleu d'en Celestí Devesa i un altre baix relleu d'en Ferrarons.

Exposicions: — Galeries Arts.

L'exce'l·lent crític d'art i paisatgista de l'«Escola Olotina» En Rafel Benet, te oberta una interessant exposició de teles. Entre elles n'hi ha d'Olot, que són un bon reflexe de alguns bells paratges de la nostra encontrada. Llàstima que les circumstàncies actuals l'hagin privat de poder rebre personalment dels seus amics i admiradors, felicitacions merescudes.

Galeries Laietanes

Del 8 al 21 del mes entrant, obrirà una exposició de paisatges i caricatures el nostre volgut company en J. M. Mir Mas de Xexàs.

Li desitgem un èxit.

El Camarín

Retallem de Joan Sacs, a «La Publicitat»:

«V. SOLÉ JORBA — Aquest pintor, que, tot i pintar com un cos gran, encara és un infant, té oberta una exposició de paisatges a l'oli a la Sala d'exposicions de «El Camarín». De tots els deixebles de I. Pascual — car Solé Jorba és deixeble de l'Escola de Belles Arts d'Olot — aquest és el que més es deixà influenciar pel mestre. Les obres pascualianes d'aquest tendre pintor tenen tantes de les condicions del paisatge d'Iu Pascual que arriben a confondre-s'hi. Solé Jorba, però, va deixint-se d'aquestes influències i sembla trobar una ruta que encara hom no pot dir si serà més personal, però que de totes maneres garanteix un pintor. Molts paisatgistes que ronden per la cinquantena no han aconseguit la traça d'aquest noi ni han demostrat una comprensió tan ferma del paisatge.

VARIES

L'«Antologia di poeti catalani contemporani»

La casa editorial Barettili, de Torí, ha publicat, en un magnífic volum, una Antologia de poetes catalans que donarà als italians una idea força exacta de la nostra lírica. Els nostres primers poetes hi són ben representats amb diverses de les poesies cabdals.

El volum comença amb Verdaguer i acaba amb Tomàs Garcés. De Costa i Llobera hi ha quatre composicions; de l'Alcover, quatre més; de Maragall, sis; de l'Albert, deu; de Carner, deu més; de Lòpez-Picó, més de vint; de Carles Riba, sis; de Clementina Arderiu, cinc; de Guerau de Liost, onze; de l'Alomar, sis; de Garcés, quatre. Això vol dir que aquesta antologia no és gaire limitada. Al costat dels poetes esmentats hi figuren un bon nombre d'altres poetes.

Els amics de França

Es imminent l'aparició de l'obra de M. Albert Schneberger «Conteurs Catalans», antologia dels millors prosistes de la nostra terra del Renaixement fins a l'època actual. Una colla d'au-

tors des de l'Emili Vilanova fins al més modern dels periodistes d'avanguardia, Josep Pla.

Cal senyalar també els Jocs Florals d'aquest mes de maig a Perpinyà, organitzats per «La Ginesta d'Or» i els del mes d'agost a Font Romeu i la traducció al francès del llibre «Rússia», d'En Pla.

Com pot veure's, l'hora actual és de tasca fecunda.

Els nostres músics

Mentre En Costa, En Pujol i En Segòvia, triomfen cada dia amb el violí i la guitarra, amb els concerts que cada ú dona món enllà, i quan el viatge de Pau Casals esdevé una ruta triomfal, de Berlín i Roma, ens arriben dues noves encoratjadores: Joan Manen ha estat aclamat per l'el·lite dels artistes alemanys en un darrer Concert de Berlín, i mentrestant dirigeix els assaigs de «El Caní del Sol» la seva òpera, que s'ha de estrenar a Brunswick. Antoni Sala, amb el seu violoncel ha assombrat al món musical romà reunit a l'Acadèmia de Santa Cecília. El triomf de l'Orfeó Català era ben recent.

La nostra música i els nostres músics triomfen, enaltint per tot el món el nom de Catalunya.

El Català al Nord d'Europa

L'il·lustre catalanofil C. Vilktor E. Bjorman, Director de l'Institut Ibèric Americà de la gran ciutat lliure de Lubek, el qual junt amb la seva esposa fa més de trenta anys que labora per l'expandiment de la nostra parla i dels nostres ideals donant conferències i cursos a Suècia, Finlàndia, Noruega, Dinamarca i Islàndia, prepara una Antologia de poetes catalans.

Visita

Dies enrera visità a Olot, per a estrènyer més encara els llaços de companyerisme amb els olotins i conèixer a l'ensempis el nostre paisatge, l'apreciat col·laborador de «REVISTA D'OLOT», N'Alfred Gallart. A més d'alguns paratges assolats d'esclats primaverals, per els quals tingué paraules de lloança, li ensenyàrem el nostre Museu i la Biblioteca Pública, en els quals hi albirà el bon ordre de totes les coses que en ells hi ha, mercès a l'entusiasme i sacrificis del doctor Joaquim Danés.

Desitgem a l'amic Gallart que li fos plaent la seva curta estada entre nosaltres, bo i esperant d'ell una visita més llarga, per a plaure'ns de la seva simpatia i sinceritat.

Llocs on trobareu la REVISTA D'OLOT:

Barcelona: Quiosc de J. Palou. Rambla Sant Josep, al davant de Casa Trilla. — *Girona:* Quiosc «L'è Prensà» de Joana Marull. — *Olot:* Quiosc d'En Nicanor Marull. Plaça Alfons XII.

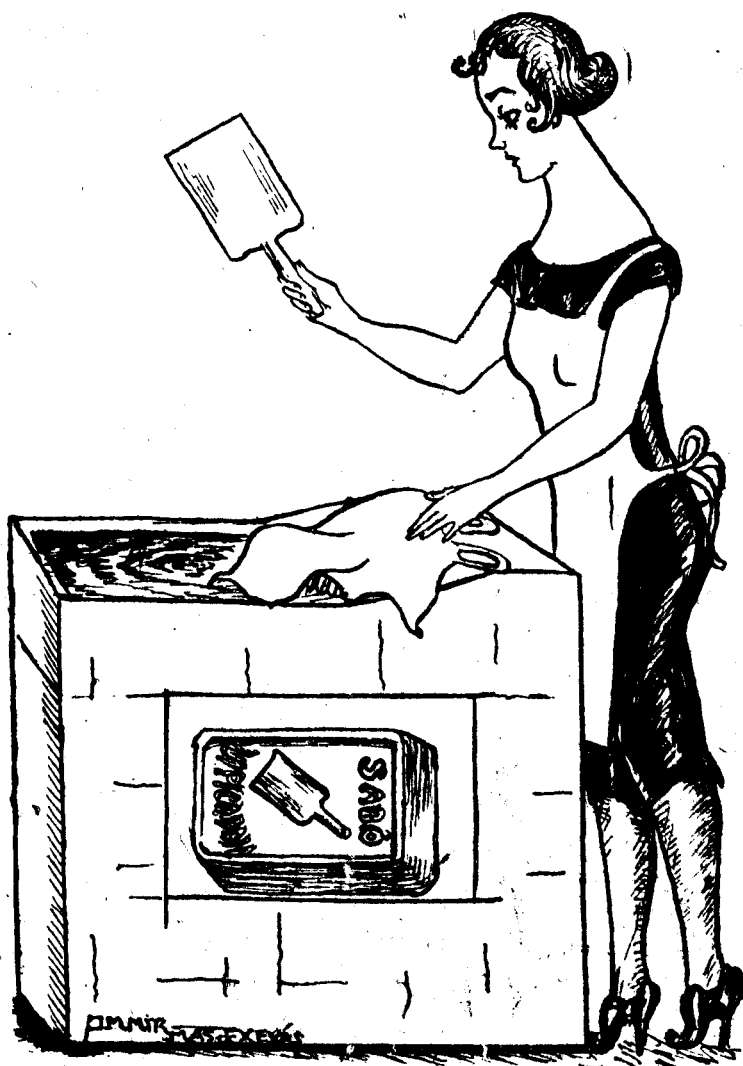
Imp. de P. Aubert. Carrer Superior (Sastres, 35. — Olot

Sempre rento la meua roba amb el sabó marca

LA PICADORA

ja que m'he arribat a convèncer de la seva suavitat, finura i economia, tant pel seu preu com per lo bé que neteja i fa que es conservi sempre en bon estat la roba.

DE VENDA A TOTS ELS ESTABLIMENTS

Casa fundada en 1790

XOCOLATA CARRERAS

OLOT

LA FLOR DEL PIRINEU

(marca registrada)

Gran Fàbrica de Llangonisses i embutits
fins. Pernils del país i demés productes
del porc.

Baldiri Descals Aubert

OLOT (Girona) (Apartat Correus, n.º 5)

ESPECIALITATS:

Butifarra Catalana en budell cular.
Pernils sense os, cuits amb son propi
suc (en llaunes) dits en dolç.
Crema de Foie-gras (trufat). Mor-
tadelles - Cap de Jabali
i altres conserves de viandes del porc
en llaunes, pròpies per Hotels, Res-
taurants, Balnearis, colles
escursionistes, etz. etz.

PALAU DEL CALÇAT
JOSEP ROVIRA

GRAN ASSORTIT EN CALÇAT
DE TOTES MENES

Mitges de seda, fil i cotó en tots els
colors imaginables.

Impermeables i guardapols

Articles de Futbol

La casa de les novetats

OLOT S. ESTEVE, 6 TELÉFON, 249

**Moderna
Farmàcia**

LLACH

PERFUMERIA LLACH

Plaça Alfons XII - OLOT - Teléfon 23

Fàbrica de Mosaics Hidràulics de

FRANCISCO SADURNI

Grans existències amb garantia
de qualitat. Preus reduïts.

Paluzie, n.º 1. ————— **OLOT**

DEMANEU A TOT ARREU

**Xocolata
BARNADAS**

de refinat gust i de
immillorable qualitat

—————
PREUS ECONÒMICS

— COMISSIONS —

REPRESENTACIONS

JOSEP FREIXA

—————
: Primeres Matèries :

Productes Comercials

—————
TELÉFON, N.º 80

Valls Nous, 18

OLOT

DIATERMIA

Model Neo-thermoflux
bany de 4 celules

El més potent i eficaç tractament físic
per la cura de la majoria de les malat-
ties i a la vegada el més inofensiu
degudament aplicat

—————
RAIGS X

en tubs de gas i Coolidge

—————
Instal·lacions fisioteràpiques completes

JAUME GASSIOT

Doctor en medicina

OLOT

Carrer dels Dolors, xanfrà a Sant Rafael

